

VÆRØYPOSTEN - SOMMER 2013

Utgiver Værøy kommune Redaktør Erling Skarv Johansen (tlf.48199927)

www.varoy.kommune.no Mail:erling.skarv.johansen@varoy.kommune.no

KOMMUNAL INFO

Søppelbrenning – et brudd på forurensingsloven.

Værøy kommune får mange henvendelser fra innbyggere om søppelbrenning rundt omkring på øya. I sine henvendelser anmoder de kommunen om få en slutt på denne brenningen.

Forurensingslovens §7 fastslår at *"ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning uten at det er lovlig etter §§ 8 eller 9, eller tillatt etter vedtak i medhold av §11."*

Gjennom lokal forskrift, *"Forskrift om åpen brenning og brenning av avfall i småovner i Værøy kommune."* har Værøy kommune fastslått at ingen har anledning til å brenne avfall.

For næringsdrivende vil søppelbrenning være et brudd på forurensingslovens §32 som slår fast at næringsavfall skal bringes til lovlig avfallsanlegg med mindre det gjenvinnes eller gjenbrukes på annen måte.

All brenning av avfall i Værøy kommune er forbudt. Situasjonen er drøftet med Politiet og man har kommet til at politianmeldelse vil bli hyppigere brukt som et virkemiddel for å få bukt med den ulovlige søppelbrenningen.

Rådmannen

Henvendelser til kommuneadministrasjonen.

Vi som arbeider i kommuneadministrasjonen får ofte henvendelser i form av personlig oppmøte. Innholdet i mange av disse henvendelsene er krevende, og det brukes mye tid på å finne frem de riktige opplysningene mens publikum venter. Ofte medfører slike henvendelser at pågående saksbehandling forsinkes.

For å bedre vår service til innbyggerne ber vi om at publikum henvender seg til kommunen per telefon eller mail for å få avtalt tid for samtale. Det vil også være til stor hjelp dersom saksbehandler blir gjort kjent med hva henvendelsen gjelder. På den måten kan man hente frem eventuelle saksdokumenter i forkant av besøket.

Rådmannen

Informasjon om stortings- og sametingsvalget 2013 i Værøy kommune:

Mandag 9. september er det stortings- og sametingsvalg.
På valgdagen kan du stemme på Idrettshuset fra kl. 10.00 til 20.00.

Alle kan forhåndsstemme selv om de ikke skal reise bort på valgdagen. Den ordinære forhåndsstemmegivningen starter 12. august. Da kan du avgi stemme på rådhuset alle hverdager til og med siste fredag før valget. Du kan avgi forhåndsstemme i alle kommunene i landet, men på valgdagen må du avgi stemme i den kommunen du er manntallsført i. Det er også mulig å avgi stemme allerede nå, men da må du ta kontakt med kommunen for å avtale tid, dette pga ferieavvikling.

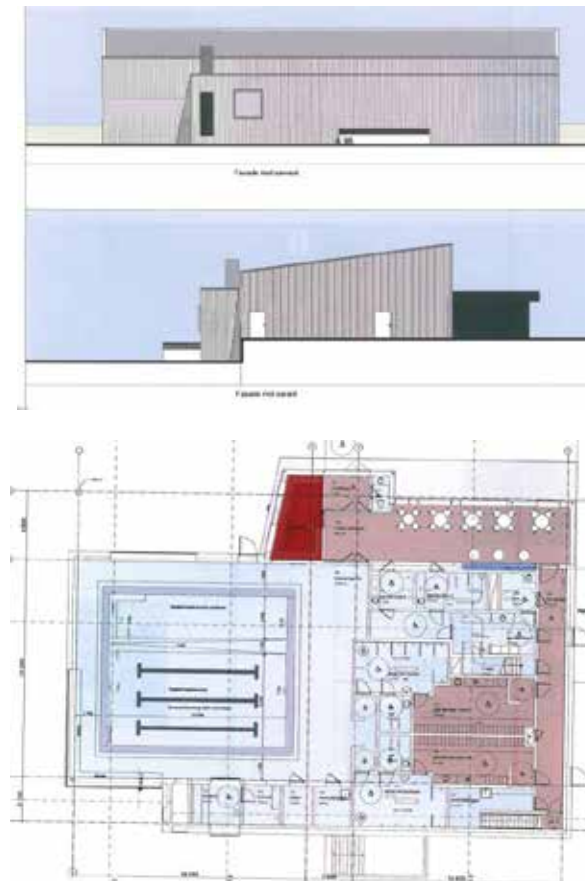
Det blir mottak av forhåndsstemmer på Værøy sykehjem torsdag 5. september. Forhåndsstemmemottaket på Værøy sykehjem er åpent for alle.

Velgere som på grunn av sykdom eller uferhet ikke kan avgi stemme på fastsatte stemmesteder, kan søke valgstyret om å avgi stemme der de oppholder seg. Frist for slik søknad er onsdag 4. september.

Mer informasjon om gjennomføring av valget i Værøy kommune finner du på www.varoy.kommune.no

NYTT SVØMMEANLEGG V/Frank Hansen og Erling Johansen

Det har gjennom flere år blitt arbeidet med forskjellige løsninger for å få vann i svømmebassenget på Værøy. Man har vurdert alt fra nytt 25 meters basseng til rehabilitering av det eksisterende bassenget. Høsten 2011 ble det lagt ut anbudskonkurranse for rehabilitering av den gamle svømmehallen. Da anbudsfristen utløp var det ikke innkommet anbud som gav grunnlag for å arbeide videre med disse planene. Våren 2012 prøvde man på nytt å få kvalifiserte entreprenører å gi tilbud på arbeidene, også denne gangen uten å lykkes.

I september 2012 vedtok kommunestyret at man ville skrinlegge planene om rehabilitering og heller gå for bygging av et nytt basseng med samme størrelse som det gamle. Asplan Viak ble engasjert for å gjennomføre prosjektering av anlegget. Vinteren/våren 2013 er det gjennomført en skisseprosjektering med et påfølgende forprosjekt. Forprosjektet var ferdig i juni i år og ble presentert for Kommunestyret i deres møte 27. juni. Forprosjektet skal formelt godkjennes av kommunestyret, og vil bli behandlet i Kommunestyret i August.

I planleggingen av den nye svømmehallen har man vektlagt å få til et anlegg som kan benyttes av folk i alle aldre. Bassenget vil få en lengde på 12,5 m, og bestå av to deler, et tradisjonelt opplæringsbasseng med dybde fra 1 m til 1,6 m. Den andre delen vil ha vandedybde på 0,2 m til 0,9 m, på den måten vil også de minste barna få gleden av å bruke bassenget på sine egne premisser. Mellom de to bassengdelene vil det være en rullestolrampe slik at bevegelseshemmede får lett adgang til begge bassengene.

Det nye bassenget er kostnadsberegnet til 38,6 mill kroner, av dette er kommunen lovet en 3 mill kroner fra tippemidlene, i tillegg er det søkt om ytterligere 5 mill kroner fra ekstraordinære tippemidler som ble lyst ut tidligere i år. Svømmehallen vil bli fullfinansiert ved at kommunen tar opp lån. Svømmehallen er byggetrinn 1 i litt mer langsiktige planer i en flerbrukshall. Etter hvert vil også dagens gymsal og undervisningsrom bli erstattet med et tilbygg til svømmehallen.

Opprinnelig hadde man planlagt å rive den gamle svømmehallen denne sommeren. Tidspunktet for riving ble valgt ut fra at skolen har ferie og værforholdene er roligere og mer stabil denne tiden av året. Rivearbeidene er nå utsatt til etter at Kommunestyret har godkjent forprosjektet.

Prosjektledelse: Olaug Rabben(Asplan)og Thomas Hansen(FAVEO)

Arbeidene med detaljprosjektering er nå i gang, og man tar sikte på at anbudsdokumentene er klar til utsendelse medio desember. Man planlegger en byggstart i mars 2014, og den nye svømmehallen vil åpnes til nytt skoleår i august 2015. Forprosjektet ligger offentlig tilgjengelig på kommunens hjemmeside. Link: <http://www.varoy.kommune.no> (du vil finne saken i kommunestyrepapirene).

NY FYSIOTERAPEUT PÅ VÆRØY

Intervju ved Erling Skarv Johansen

En blid fysioterapeut på sitt kontor

En ny og blid fysioterapeut Katrine Haarberg begynte som fysioterapeut her ute i vår etter at Eli Wenche ble pensjonist og flyttet til Tobago.

Hvorfor falt valget på Værøy? På grunn av jobbtilbudet. Jeg ønsket å jobbe variert, samt ha en jobb med mulighet for utvikling. Etter å ha lest om både jobben og stedet bestemte jeg meg for å søke hit.

Hva slags bakgrunn har du? Jeg er utdannet i Oslo, og har praksiserfaring fra ulike steder. Jeg har vært på Rikshospitalet og Drammen sykehus. Jeg har videre jobbet i kommunen med alle aldersgrupper. Jeg har i tillegg drevet gruppetreninger og har en del ulike kurs innen fysioterapifaget. Ellers har jeg et år med jus fra Bergen før jeg bestemte meg for å bli fysioterapeut.

Ser det ut som behovet for fysioterapeut er stort her ute? Ja, jeg har foreløpig fulle dager, men det er jo slik jeg ønsker det! det er absolutt behov for fysioterapeut her ute. **Hva mener du er det viktigste vi selv kan gjøre for bedre å ta vare på helsen vår og forebygge den type plager/skader som du behandler?** Å være i ulike typer aktivitet! alt fra sykling og turer til husarbeid og dansing. Det er jo en nydelig natur her med flotte turer både i lavlandet og til fjells. Lavlandstrim og 5-toppstrim er gode tiltak som er oppe og ruller denne sommeren også. Det anbefales å være i 30 minutter fysisk aktivitet daglig. Det kan nok føles tungt i starten, men trening gir mer energi, bedre matlyst og søvn, og får kroppen til å skille ut lykkehormoner.

Noen hjertesaker? Folkehelse, fysisk aktivitet og rehabilitering.

Katrine demonstrer knebøy som er en basisøvelse

Hva slags foreløpig inntrykk har du av øya vår? Jeg føler meg veldig velkommen her. Alle er trivelige og hjelpsomme, så foreløpig er inntrykket mitt at jeg vil bli værende her lenge. Jeg har ennå ikke hatt noe hjemlengsel.

Noe du savner av tilbud her? Jeg liker å spille volleyball, så det hadde vært artig. Og så ville jeg brukt svømmebasseng om jeg hadde hatt muligheten.

Hva synes du selv er viktigst for å trives for deg her? At jeg møter opp med godt humør og en god innstilling hver eneste dag. Da kan det ikke slå feil!

Hva fascinerer deg mest ved Værøy? Fuglelivet. Lundefuglene har falt veldig i smak hos meg. De små rare fuglene er et syn for øyet!

Spesielle steder på øya du har lyst å besøke? Jeg har vært de fleste steder opp til flere ganger nå tenker jeg. Puinn Sanden på en solrik sommerdag høres deilig ut. Det har jeg ikke fått til ennå for da jeg var der - begynte det å regne og tordne. Grotta med hulemaleriene ønsker jeg også å få se en dag.

En spennende flaskepost fra Færøyene som Katrine fant ute i Kvalnesodden

Katrine på den nye behandlingsbenken

Katrine fant i vår en flaskepost i fjæra - kan du fortelle hvor du fant den? Mellom noen steiner ute ved Kvalnes fyr.

Kan du fortelle litt om hvor den kommer fra og kort innholdet av den? Flaskeposten var blitt kastet ut i havet fra Færøyene i august 2011 under "sjømannsdagene." Det var bilde av flere unger med hver sin flaskepost, og det sto det navnet på en gutt, som tydeligvis hadde sendt akkurat den flaskeposten som jeg fant.

Har du skrevet noe svar på flaskeposten og fått noen tilbakemelding?

Jeg har svart, og fått respons. Det sto en mail-adresse som jeg kunne sende til. Til svar fikk jeg info om sjømannsdagene, og en stilig video fra en vannkrig som pleier å bli arrangert hver sommer, hvor det sprutes ut vann fra både skuter og brannbiler. Det var lagt til technomusikk i bakgrunn.

FRA OSLO TIL «DEN NEST YTTERSTE NAKNE Ø»

Bilder og tekst Erling Skarv Johansen og Geir Torsteinson

Geir kom i fjor høst flyttende sammen med kona Irene(ansatt som helsesøster/folkehelsekoordinator) og fikk selv jobb som lærer. Engasjerte seg tidlig som en av trenerne for fotball-laget samt har forsøkt å få i gang innebandytrening. Ivrig turgåer og glad i naturen som resten av familien sin.

Hvordan synes du overgangen fra sydlige breddegrader til Værøy har vært? Deilig uten butikker. Var i Bodø i vinterferien og med unntak av badeland var det bare pes - les shopping. Det skal sies at jeg antakeligvis er en av få menn som faktisk liker å handle litt, men når det gjelder den biten er det bare deilig å ha kommet på "landet".

Ellers storkoser jeg meg i jobben, selv om jeg må innrømme at den har sine utfordringer. Kollegaene er kjempehyggelige og rektor har mottatt oss på en meget fin måte. Viktig med en dyktig sjef, både faglig, men ikke minst på det menneskelige plan. Ellers er jo naturen strålende og vi har jo etter det jeg har skjært vært velsignet med uvanlig flott vær. **Hvordan er det å være lærer på Værøy?** Glad for at jeg "debuterte" med så små klasser. Dette er jo noe jeg absolutt liker og håper å kunne fortsette med, men ser at jeg har utfordringer rent faglig på de høyere trinnene.

Hva slags bakgrunn har du i forhold til fotballtreningen? Kort fortalt har jeg vært aktiv fotballspiller for Moss Fotballklubb (MFK) fra jeg var 6 til jeg var 19. Toppnivået nådde jeg som småguttspiller hvor jeg ble tatt ut til kretssamling. Ellers har jeg vært så heldig å ha hatt veldig mange gode trenere og gjestetrenere opp gjennom årene da Moss spilte i toppdivisjonen. Jeg har spilt med fotballprofiler som: Erland Johnsen, Erik Holtan, Thomas Myhre og Glenn Holm. Av gjeste-trenere og forelesere kan nevnes Per Mathias Høgmo, Nils Arne Eggen, Knut Torbjørn Eggen, Einar Jan Aas, Per Mosgaard, Drillestad m.flere. Selv har jeg trent lilleputter (8-10år) i nesten to sesonger og har B-trenerkurs. På Værøy er jeg trener for barn t.o.m. 6.kl.

Hva er erfaringene med innebandy som du har startet? I starten var det mange på trening, men naturlig nok litt færre utover våren. Satser på å starte opp igjen til høsten. Alle aldersgrupper fra 6 år og oppover. Trenger ingen forkunnskaper.

Hva synes du om aktiviteten i idrettslaget her ute? Fotballen står veldig sterkt, og for en som er veldig glad i dette spillet er jo det fint, men samtidig kan det lett ta "drepen" fra andre idretter. Jeg er for eksempel veldig interessert i racket-sporter. Også glad i klatring, vinteridretter og friidrett.

Hva tror du er den beste effekten av å drive med trening? Hvis jeg bare må nevne én må det være god helse. Andre ting er jo det sosiale.

Hva slags foreløpig inntrykk har du av øya vår? Flott natur, fint vær ;-), kort vei til det meste, gode kolleger. Skuffer dere kanskje, men dere er ikke så ulike de fleste andre nordmenn jeg kjenner. Alle er jo mest opptatt av sitt, men når det er sagt er dere ganske vanlige. Når det er sagt har jeg jo ikke kommet inn under huden på noen av dere her ennå, og det er kanskje ikke så rart da jeg ikke har vært her så lenge. Samtidig føler jeg at tiden flyr utrolig fort.

Spesielle steder på øya du har lyst å besøke? Gode og små klatre-ruter med tilgang fra "baksiden", 10 - 20meter. Fine strender, sjokoladefabrikken, lokale bedrifter, nato-stasjonen.

Øyas største fortrinn/fordeler/hva fascinerer deg mest ved Værøy?

Fortrinn: Fortrinnene er det samme som ulempene - avhenger hva man ønsker å prioriterer her i livet, m.a.o.: Få butikker, kort vei til det meste, i hvert fall hvis du bor på Sørland. Jeg er nok ganske vanskelig å fascinere, men naturen her på øya er jo unik og fantastisk - det må dere ikke glemme. Det andre er at mange gjør mye forskjellig - fordi det trengs, kreves og de sikkert også har lyst..? **Spesielle fritidssysler?** Både ja og nei, men i stikkordsform kan nevnes: fotball, sykkel, tennis, natur, fotografi, tv, data, hjemmeside, squash, ski, slalom, musikk, klatring, "gjør-det-selv", svømming, bading... Veldig varierende hvor mye disse blir holdt i hevd, men interessen er i hvert fall der. Hvor spesielle de er vet jeg ikke, men familien min er spesiell og den tar mye tid.

Noe du savner av tilbud her? Tja hva skal jeg si. Jeg kommer kanskje fra ett sted som er ett av Norges mest sentrale og urbane strøk. Kort sagt: 30 min til Svinesund, 45 min til Oslo, 15 min til Rygge flyplass som har destinasjoner til mange steder i Europa med Ryanair - billigere med en helg i en storby i Europa enn det koster med en overnatting i Bodø med ferje tur retur. Når det er sagt er det lite jeg savner. En tennishall, en squash-hall, en svømmehall og en kino så er jeg fornøyd, men det regner jeg med kommer innen kort tid...

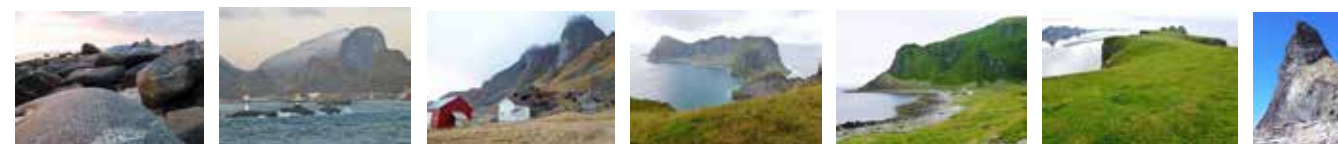
Vil likevel nevne en litt spesiell ting, og det er det å få tak i fersk fisk. Mulig det har med de forventningene vi hadde til kanskje akkurat det når vi skulle flytte til "fiske-hovedstaden", men det er ikke så lett føler jeg - eller? I Moss hadde vi fersk fisk og skalldyr tilgjengelig nesten hver dag, men regner med det at det ordner seg.

Hva er en naturist - og er det forhold her ute for å praktisere det? Ja du klarte ikke å la være ;-).

Jeg klipper her ganske enkelt fra Wikipedia: " **Naturisme** (tidligere *nudisme*) er en ikke-seksuell nakenkultur/livsstil hvor man praktiserer felles nakenhet (sosial nakenhet) for begge kjønn sammen. Nakenheten praktiseres når dette er naturlig ut fra klimatiske og fysiske forhold og styres i mindre grad av kulturelle regler for bekledning slik det er vanlig i samfunnet forøvrig. Viktige verdier er å leve i harmoni med naturen, stimulere til økt selvrespekt, respekt for medmennesker og deres variasjoner og respekt for naturen. For å gi anledning for flest mulig til å praktisere naturisme, er det dannet naturistområder og friområder, såvel som internasjonal organisasjon (INF) med nasjonale forbund og lokale foreninger en rekke steder rundt om i verden."

Praktiseres best på et avskjermet område hvor det er godt og varmt både i luft og vann - så da vet nok mange av leserne bedre enn meg hvor det kan være her på Værøy. Og det er sikkert noen skapnaturister her? De fleste har jo frivillig en eller annen gang benyttet muligheten for ett nakendupp i en avsides vik eller fjellvann..?

NYTT FRA VÆRØY SKOLE

Bilder Geir Torsteinson Redigert av Erling Skarv Johansen

Lærer Susan Berg forteller:» Værøy skole har dette skoleåret satt "entreprenørskap" på timeplanen.

Vi vil her gi en kort presentasjon av hva elevene har jobbet med innenfor **sosialt entreprenørskap**. Sosialt entreprenørskap kan kort fortalt defineres ut fra at hovedhensikten er å løse et sosialt problem i samfunnet. Det skal også være en grad av nyskaping hos sosiale entreprenører.

Gjennom satsing på entreprenørskap i skolen skal elevene få innsikt i hva sosialt entreprenørskap er og bli utfordret på å utvikle ideer på hvordan elevene kan bidra til å gjøre sitt lokalsamfunn bedre.

Alle elevene i ungdomsskolen har i samarbeid - kommet frem til - at det ~~de~~ ønsket å bidra med for å gjøre vårt lokalsamfunn bedre, var å gjøre noe trivelig for de minste ungene på Værøy.

Dermed var det å finne ut; **hva** skal vi gjøre? Elevene ble delt inn i grupper og i det videre arbeidet ble det benyttet kreative prosesser for å utvikle gode ideer. Resultat av "idemyldringen" ble at man ønsket å invitere de yngste "øyværingene" til skolen! Man ville sette opp en teaterforestilling, servere god mat og avslutte med lek ute i skolegården.

Så var det å gå i gang med det endelige arbeidet! Elevene har siden oppstart av prosjektet i høst jobbet med forberedelsene. De har skrevet manus, jobbet med kulisser, kostymer, lyd, lys, planlegging av servering...

Det har vært en krevende prosess, der elevene virkelig har fått vist at de kan realisere de mål de har satt seg!! Arbeidsinnsatsen har vært upåklagelig og resultatet ble deretter! Tirsdag 11 juni kunne alle ungene i barnehagen og elevene i 1 - 4 klasse inviteres til forestilling i gymsalen. (bildene over)

Det ble en fantastisk flott dag, for noen var nok høydepunktet forestillingen, mens andre igjen satte størst pris på leken ute i skolegården!

Ikke tvil om at dette var et vellykket prosjekt, som viser at vi har noen flotte ungdommer på Værøy skole. Ungdommer som gjerne gjør noe positivt for at andre skal ha det bra!"

Noen bilder fra Idrettsdagen på skolen og kosedag med utflukt til Sørlandshagen i flott sommervær!

Talentfulle elever på kulturskolen

Kulturskolelærer Hilde Liødden forteller til Værøyposten Bilder ved Erling Skarv Johansen

Hilde forteller: «Skoleåret 2012-13 har hele tretten elever fra ni til seksten år plass ved Værøy kulturskole. Her lærer de å spille tangentinstrumenter eller gitar, samt litt bassgitar og slagverk. Vi holder til på Værøy skoles musikkrom, og undervisningen foregår rett etter skoletid.

Jeg har undervist ved kulturskole i mange år tidligere, men har aldri før opplevd at *samtlige* elever faktisk er musikalske og har talent for å spille! Alle 13 kulturskoleelever her har godt gehør, lærer nye ting særdeles raskt, er positive til undervisningen og øver nok til at det går framover og de føler mestringsglede. Det er selvfølgelig inspirerende!

Her på Værøy er kulturskolen gratis. Det er supert, for da kan man søke om plass uansett økonomisk situasjon. Øving hjemme er en forutsetning for progresjon. I høst har vi investert i 5 keyboards til utlån for dem som ikke har instrument hjemme (Depositum på kr 500,- betales tilbake ved innlevering av ok behandlet instrument).

Som avslutning på kulturskoleåret vil vi i mai holde konsert, der elevene viser noe av det de har lært. Kanskje blir også barnekoret invitert til å delta på konserten. (Bildene er fra nevnte avslutningskonsert)

Kontinuitet er veldig viktig for å holde læringskurven stabil. Derfor vil eksisterende elever ved kulturskolen bli prioritert ved neste søkingsrunde. De færreste tilegner seg vel alt som er å lære i løpet av ett skoleår... Det er ingen sak å være lærer når elevene er så flinke som Værøy kulturskole sine!»

Værøyposten var tilstede ved avslutningskonserten og var i likhet med de mange andre fremmøtte imponert over det høye nivået på fremføringene – både når det gjelder instrumenter og sang.

FRA KJEKS TIL GOURMET-MAT

Tekst og bilder Erling Skarv Johansen

Magne(i midten)med sitt mannskap på "Star

Værøyposten har intervjuet Magne Berntsen - skipper på Star Viking - og landskjent TV-kjendis etter opptreden både på "Klaus på kanten" og ikke minst fra det populære TV3-serien "Hellstrøm rydder opp hjemme" som ble sendt i vår.

Hvordan kom du i kontakt med Hellstrøm og hva var tanken bak henvendelsen? Jeg sendte et brev til Tv3 hvor jeg beskrev kostholdet om bord i fiskebåten hvor kjeks var viktigste ingrediensen i det daglige kosthold kombinert med ferdigmat og fastfood, noe som begynte å merkes både på fysisk form og volumet på nedre regioner.

Jeg ønsket dessuten å sette fokus på hvilket fantastisk råstoff fisk er og finne egnede støttespillere som kunne markedsføre fisk i media og stimulere til økt forbruk av fisk i Norge. I tillegg ville jeg også bidra til å markedsføre Værøy som en flott øy å bo på. Etter at brevet ble sendt i september i fjor - ble jeg kontaktet av TV3 i november - og det resulterte i et møte i Horten hvor man ble enige om opplegget videre.

Som kjent ble "konseptet/ideen" til Magne valgt som et av 5 til en ny programserie av "Hellstrøm rydder opp - hjemme". Nåløyet for å være med var trangt - TV-selskapet hadde fått flere hundre henvendelser før det endelig valg ble gjort. Noe av det som bidro til at Magne kom med - var nok at Hellstrøm ikke hadde vært om bord på fiskebåt under ordinært fiske. Muligheten til å tilberede mat av verdens beste råstoff og ferskt rett fra havet gjorde det også fristende samt å kunne oppgradere fra kjeks til gourmet-mat.

Morsomme episoder under opptak? Det var hele tiden en lett og god tone under opptakene på tross av et visst tidspress. Mye fliring og humor underveis. Akevitt som ankerdram falt også i god smak. Pga. innholdet av urter mener Magne at den hører med i et naturlig og sunt kosthold.

Har det blitt mye autografskriving etter programmet? Foreløpig ikke noe problem, men har fått mange positive kommentarer og tilbakemeldinger både fra folk på Værøy og andre som har sett programmet. Programmet har tydeligvis vært god reklame for øya.

Noen henvendelser fra Hollywood? Værøyposten har hørt rykter om en henvendelse fra Mel Gibson om å være "stuntkokk" i neste innspilling av "Die Hard 7" som skal handle om et mannskap som gjør mytteri om bord på en fiskebåt pga. dårlig kosthold. TV-selskapet kan foreløpig ikke bekrefte disse opplysningene. Magne kan med kjedelig beskjedenhet foreløpig ikke avsløre noe om dette prosjektet.

Å være gourmetkokk krever sin mann - grundige forberedelser og gode redskaper er viktig for resultatet

Blir det utdeling av meny om bord heretter? Ansatt servitør? Ingen konkrete planer foreløpig, men det skal drøftes på neste møte i fagforeningen. **Er kostholdet om bord blitt varig endret etter programmet?** Ja, nå bruker vi mye tid på å lage maten fra grunnen av med gode råvarer. Kostholdet er blitt radikalt forandret både mht. det vi spiser om bord og på land. Prøver stadig ut nye retter og grønnsaker som utgjør en viktig del av kostholdet nå. Kan godt si at programmet har "åpnet en helt ny grønnsakverden" for oss. Kjeksen er byttet ut med mye grønnsaker, frukt og gode råvarer(mest fisk). Favoritt-retten er torskeretten som ble laget under programmet - og som nå stadig lages i ulike varianter. Til tross for mye god mat - har jeg redusert kroppsvekten med 10 kg siden programmet og resten av mannskapet har også godt ned i vekt og blitt i bedre form. **Viktig for deg?** Må i større grad fokusere på at fiskeryrket egentlig er "verdens beste yrke" med både spenning, gode inntekter og mye frihet. Må satses på å få kjøpt flere kvoter til den lokale fiskeflåte. Samarbeid kommunen og fiskarlaget er viktig.

Fare for overdose av sunn mat? Nei. Hva slags usunn mat vil du ikke kutte ut? Øl.

Har du inntrykk av at kostholdet generelt om bord i fiskebåter er slik vi fikk inntrykk av i programmet? Selv om det ble satt litt "på spissen"-tror jeg det er ganske typisk for spesielt den mindre kystflåte hvor man ikke har kokkeansvarlig om bord. Men også på større havgående båter med egen kokk har jeg erfaring med at kostholdet er preget av mye stekt mat, mye fett og usunne småretter.

Synes du vi her ute er flinke til selv å bruke fisken i kostholdet? Tror folk er blitt flinkere å bruke fisk til "festmåltid" - retter som grillet tørrfisk, baccalao er blitt mer vanlig. Men vi kan selvsagt bli mye flinkere til å bruke det flotte råstoffet vi har tilgjengelig her ute. Det gjelder også hvalkjøtt som vi kan kjøpe lokalt og som bør brukes mye mer enn hva tilfellet er i dag. Iflg. Hellstrøm er det tragisk at folk heller foretrekker å kjøpe ferdig kjøttdeig når man i stedet kan bruke hvalkjøtt.

Blir du noen ganger matlei? Noen ganger, mest matlei av kjøtt. **Hva er det absolutt beste du spiste under opptakene?** Hellstrøms chili con carne gryte med kvalkjøtt var rene luksusmaten som smeltet bokstavelig i munnen - samt den torskeretten som ble laget om bord. **Hva er din favorittfisk?** **Hvordan vil du tilberede den?** Grillet tørrfisk som jeg bruker ofte. Griller den i 15 minutt ved 180° sammen med olivenolje og grønnsaker. Smaker fantastisk!

Hva kan gjøres nasjonalt for å få folk flest til å spise mer fisk? Denne typen tv-program som Hellstrøm lager - setter fokus på lokale og gode råvarer og kan bidra til å øke det innenlandske konsumet av fisk. Jeg ser på Hellstrøm som en fantastisk ambassadør for både bruk av fisk og for Værøy. Bruk og tilberedning av fiskeretter bør også sterkere inn i undervisningen i skoleverket. Noe av problemet med salg av fisk i Norge generelt til forbrukere - er prisnivået - spesielt i byområder. Det er for mange ledd underveis som skal tjene på fisken - slik at prisen på sluttproduktet blir altfor høy. Kvaliteten på fisken i butikkene er heller ikke alltid særlig god.

Største utfordringen til norsk fiskerinæring i dag? Å øke konsumet av fisk innenlands, noe jeg håper at programmet kan bidra til. Som kjent er dagens markedssituasjon veldig vanskelig for våre tradisjonelle markeder utenlands, men selv en liten økning i innenlands konsum vil kunne gi store positive virkninger på markedet. Det bør kanskje brukes mer krefter og ressurser på å markedsføre bruk av fisk innenlands - og ikke bare på å finne nye markeder i andre land.

Hva synes du utviklingen i fiskeriene her ute på Værøy? Skremmende utvikling. Stadig færre fiske-bruk og fiskebåter - samt at kvoter selges ut av kommunen. **Hvordan tror du fiskeflåten på Værøy ser ut om 25 år?** I nær fremtid frykter jeg at sjarkflåten er helt utradert, noe jeg synes er svært beklagelig. Rekrutteringen er ikke god nok til å opprettholde dagens flåte - og utviklingen går mer og mer i retning av færre og større båter med større kvoter.

Hva synes du om den generelle utviklingen her ute de senere år? Det har skjedd mye positivt her ute - spesielt når det gjelder utviklingen av næringslivet. Store investeringer og lokalt engasjement. Jeg vil benytte anledningen til å berømme og takke **ordfører** Harald Adolfsen som har vært veldig engasjert og aktivt med på å tilrettelegge for den positive utviklingen på Værøy.

Ditt inntrykk av Hellstrøm? Jeg har stor respekt for Eivind Hellstrøm - både som kokk og som medmenneske. Han er en veldig sympatisk person, men kan virke litt "røff" i programmene. Veldig trivelig og lett å snakke med. En god og flink psykolog i tillegg til å være en fenomenal kokk. Fikk god kontakt med ham - og han har planer om å komme privat på besøk senere tilbake til Værøy - som han syntes var en fantastisk øy. **Episoder som kan belyse hvor viktig kostholdet er om bord?** En periode hvor vi fisket oppe i Finnmarka nær Havøysund - klarte vi det kunststykke å kjøre oss opp på samme skjær ved to anledninger. Men det var den gang kjeks var viktigste kosttilskudd om bord. Etter overgangen n på til sunt kosthold - har vi ikke gått oss oppe på et eneste skjær(i alle fall foreløpig).

Til slutt vil jeg benytte anledningen til å takke hele mannskapet mitt for flott innsats både under innspillingen og i tiden etterpå. Det er viktig å ha et mannskap hvor alle drar i samme retning og man er enige om prioriteringene. Det gjør det mye lettere å gjennomføre tiltak som endring av kostholdet. Jeg håper at programmet har bidratt både til å sette fokus på kostholdet i fiskeflåten - samt "sette Værøy på kartet" på en positiv måte. Og selvsagt til at flere både på Værøy og ellers i landet øker sitt forbruk av fisk.

POLITIBEREDSKAPEN SVEKKET PGA. GJØK!!!

Tekst og bilder ved Erling Skarv Johansen

Som bildene tydelig illustrer - har gjøkens herjinger satt sine skremmende spor i en ellers travel hverdag

Værøyposten har mottatt bekymringsmelding fra en fortvilt lensmann som nå slår alarm! De siste månedene har Værøys staute lensmann Asgeir Jacobsen vært utsatt for grov mobbing av tilflyttet gjøk som opererer fra området rundt plantefeltet. Vedkommende fugl har til alle døgnets tider - og i særdeleshet om natten utbasunert sine kjærlighetserklæringer i form av uhemmet ko-ko på en særdeles høylydt og provoserende måte. Asgeir som fra før av er vant med helt andre former for gjøker i sitt daglige virke - har fått sin gode **nattesøvn** ødelagt av denne dyriske fremferden.

Til tross for utallige velmente men dog resultatløse oppfordringer til vedkommende gjøk om å moderere sin livsutfoldelse - har det ikke lyktes å få til en konstruktiv dialog så langt. Som kjent er vedk. lensmann en fredens mann som ikke uten videre tyr til våpen, men han sier til Værøyposten at sjikaneringen nå nærmer seg en **smerteterskel** og at han ikke kan garantere at tidligere beslaglagte våpen kan bli tatt i bruk. Et mer fredelig alternativ som har vært vurdert er å bygge en 5 meter høy støydempings-mur rundt boligen, men man har foreløpig ikke fått nødvendig byggetillatelse til prosjektet etter at nabovarsel ikke ble helt godt mottatt.

Etter langvarige overgrep har belastningen blitt så stor at Asgeir mener at det nå går på **sikkerheten** løs. Konsentrasjonsvansker og hodepine på jobb samt antydning til tinnitus(øresus) gjør at den lokale beredskapen kan bli varig svekket. Man frykter nå at kriminelle element vil utnytte situasjonen og til og med kanskje til og med importere flere gjøker for å sette det lokale politi helt ute av spill.

Asgeir har derfor vært i kontakt med politiets **beredskapsgruppe** for om mulig å få nøytralisert gjøken. Men etaten har sendt saken videre til forsvarrets anti-terrorgruppe som man mener har mer adekvat kompetanse og kapasitet til å vurdere denne slags terrorsituasjoner mot Rikets Sikkerhet. Det ryktes at selveste justisministeren har bedt om en umiddelbar konsekvensutredning av saken. Også **sjøheimevernet** og har vært forsøkt koblet inn og har lovt å prioritere saken. I tillegg vurderes det å trekke inn 333 skvadronen med Orion overvåkingsfly for å kartlegge gjøkens bevegelser.

Som kjent ble Asgeirs utnevnelse til kontreadmiral på sitt nylig innkjøpte fartøy "**Sabben**" en relativt kortvarig affære, og gjøkproblemene og dertil førende utmattelsessyndrom har også ført til at planlagte båtturer utenfor moloen har blitt skrinlagt inntil videre. Planen om å være selvforsynt med både breiflabb og boknafesk falt derfor i fisk. Foreløpig har det derfor gått mest i Fjordlands og joikakaker. Så nå går det bokstavelig **på helse løs**. En mager trøst har det vært at Asgeir til stadighet har gått seirende ut av rådhusets ukentlige vinlotteri. Vi håper nå at det blir tatt affære ovenfor gjøken - evt. at den omprogrammes til å synge "Mellom bakkar og berg.." i stedet for den evindelige ko-ko før situasjonen eskalerer og kommer helt ut av kontroll.

TIL TOPPS PÅ VÆRØY

redigert v/Erling Skarv Johansen
Tekst Rolf Eriksen Bilder Rolf Eriksen og Geir Torsteinson

Intervju av Rolf Eriksen:(opprinnelig fra Breivik) Hvordan startet dette?

Idéen har modnet over tid. Turen ble første gang gjennomført i 2010, da med 4 deltakere, tilbaketuren gikk da via Nordlandshagen og ble hentet i bil ved Skipphalsen. Har senere prøvd å få til en oppfølger, og endelig lyktes det i år.

Hvem deltok denne gang?

Invitert var habile turvenner i Sulitjelma og Omegn Turistforening, og 7 personer og en hund ble med. Flere var interessert, men forhindret av forskjellige årsaker. Vi overnattet alle i huset vårt i Breivik. Det er sengeplass til flere, men 8 er et passende antall idet alle får plass rundt kjøkkenbordet. Aldersspredningen var fra 8 til 70 år. Meningen var å invitere med deltakere fra øya, men pga en misforståelse kom ikke informasjonen frem i tide, men to ble likevel med: Carina Eilertsen og Geir Torsteinson. Vi startet tidlig 27.april som er initiativtakeren Rolfs bursdag.

Hvordan ble turen? Det var kaldt og nedbør som snø i høyden natta før, men det var opphold hele dagen og passe temperatur for fjelltur.

På Nupen i overgangen til Nordlandsnupen var det isete og litt glatt, så vi stoppet på Breiviknupen. Fra Kalvskaret et stykke opp til Gjerdheia merket vi en passende trasé med rødming, merking av øverste del avventes til nærmere vurdering. Fra Gjerdheia er det en godt synlig sti til Hornet, bortsett fra et stykke midtveis mot toppen av Hornet. Videre mot Håheia er det også en godt synlig sti, delvis langs kanten, slik at en normalt har utsikt både til Sørland og Nordlandshagen. Den dagen var det skoddevind fra nordvest en stor del av den etappen, men vi fikk noen glimt av den flotte utsikten. Ved «NATO» ble det en kort mat- og drikkepause før nedstigningen over Håen. To av deltakerne medbringende hunden stoppet her og returnerte til Breivik. Traséen ned Håen føltes som en utfordring, spesielt forbi Litj-håen for noen deltakerne, men det gikk egentlig greit. I Måstadgården:ny mat- og drikkepause på uteplassen til Monradhuset. 4 stykker tok turen opp på Måhornet, mens 4 ventet nede.

Returen fra Måstad: Avslutning av turen var planlagt med RIB-en til Paal Arnesen via fuglefjellet til Sørland. Dette ble amputert fordi det var så stor fjære at båtadkomsten måtte utsettes én time slik at det ble for sent til sightseeing. Rask og grei transport tilbake til Tyvneset. Honnør til skipper Tor Magne Arnesen som tok to flotte 180°-svinger i Kvalnessundet for å berge lua til en av deltakerne, da den ble tatt av lufttrykket. Dagen ble avsluttet i Breivik med skreimølje og badstu.

De tilreisende ankom fredag ettermiddag og kveld og retur søndag middag, så det ble lite tid til andre aktiviteter, men sjokoladedamen var sporty og stilte opp søndag kl 1200, så de fikk med seg det også. Evaluering av turen ble kort, en utfordrende og flott Værøy-tur. Den største prestasjon sto nok den yngste deltaker for, Johanne Fostad på åtte år gjennomførte turen helt til Måstad, fremdeles med topp humør og masse energi, sammen med sin mor.

Opplegget frister til **gjentakelse**, ny tur **neste år**, foreløpig tidfesting er første lørdag etter 1. mai. Vi ser fram til at flere Værøyvæinger deltar neste gang. Følg med oppslag og i Værøyposten.

Gjestefotograf John A. Fløan: Værørbilder

© John A. Fløan

«MITT KJÆLEDYR» - HØNHILD - ØYAS BESTE HØNE?

ved Erling Skarv Johansen

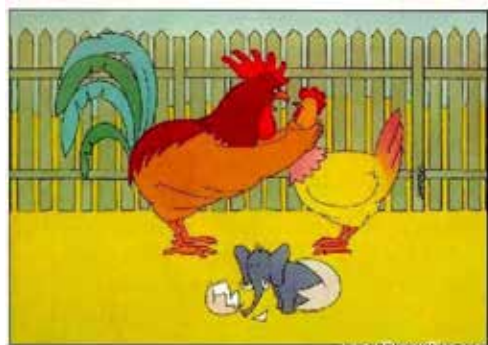

Værøyposten har intervjuet Hege Tangen Christensen som etter eget utsagn besitter øyas beste høne. **Navn på dyret ?Hvorfor akkurat dette navnet?** Hun heter Hønhild. Vi synes hun passet så godt til dette navnet, så det falt seg naturlig. **Føler du deg litt beslektet med høna? Noen fellestrekk?** Ja, både det med å være selvstendig, og at jeg klarer meg selv store deler av døgnet er jo likt. Det nytter ikke å lokke høna til noe hun selv ikke vil, så der er vi kanskje også litt like. Hun går definitivt sine egne veier- men hvis man lokker henne med noe godt - kommer hun løpende med en gang. Dette er definitivt en likhet vi har! **Viktigste egenskap hos kjæledyret?** Hun er vakker å se på, morsom når hun løper i full fart, og gir oss veldig gode egg.

Spesiell rase eller salig blanding? Ekte rasehøne, rasen heter New Hampshire. **Noen vanlige sykdommer eller plager hos denne rasen?** Nei, de holder seg veldig friske og fine. **Passer for folk med allergi?** Absolutt! Høner har jo ikke pels, men fjær, så om man er allergisk mot pels kan man fint ha høner fordi de har fjær. Man har jo vanligvis ikke høner inne i huset, så det merkes ikke inne om man har høner.

Hvor lenge har du hatt det?Alder(kommet i overgangsalderen?) Vi har hatt høner i 4 år.

Har dere hatt mange dyr tidligere? Vi har i mange år hatt kaniner, duer, moskusender. Vi har også hatt indiske løpeender, men disse var så bråkete at vi vil ikke ha flere slike. **Hva slags andre dyr har dere nå?** Kaniner, duer og moskusender. **Hva skjedde med de andre hønsene du hadde?** De fleste ble tatt av hunder som har vært løse og kommet seg inn i gjerdet der hønene er. Ei har dødd av sykdom. Nå er det bare Hønhild igjen av de 7 vi opprinnelig hadde.

Hønhild full av energi!!!

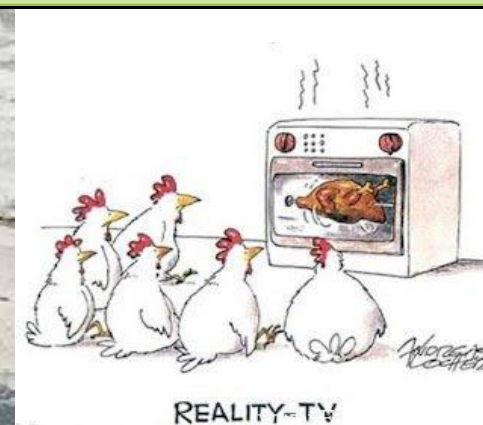
Har høna de gjennomgått sorgterapi etter at den ble alene? I begynnelsen da hun var helt alene - gikk hun mye for seg selv og virket deprimeret. Etter hvert knyttet hun seg til moskusendene, og nå ser hun ut til å trives godt med å ha huset sitt for seg selv. **Legger den fortsatt egg eller er den kommet i "overgangs-alderen"?** I perioden mai -september legger hun i snitt ett egg hver dag. Høst og vinter legger hun ikke egg. . **Noen primadonnanykker hos høna?** Hun kan av og til få "tak" og legge seg ned å ruge - selv om hun aldri har vært i nærheten av en hane. Det kan jo ikke bli kyllinger så lenge eggene hennes ikke blir befruktet av en hane! Hun blir rasende hvis vi prøver å ta egget,

og lager et fryktelig leven. Etter et par uker gir hun opp prosjektet, og blir sitt gamle jeg igjen. **Kan du se om hun er sur eller glad?** Hvis hun oppsøker endene og vil være sosial virker det som hun er glad. Hvis hun gjemmer seg bort er hun nok litt sur. **Har du inntrykk av at hun ser litt skjevt på deg hvis du spiser kyllingvinger til middag?** Ja, da blir hun definitivt forbannet! **Sosial/ liker barn/ liker å leke?** **Favorittleke/aktivitet?** Ikke spesielt glad i å leke, men hvis Sander løfter henne og tar henne med i en lek forholder hun seg helt rolig til hun blir satt ned på bakken igjen. Vi har nettopp fått 11 nye høner i nabolaget, hvite italienere. Hønhild har enda ikke møtt disse, men vi vurderer å ta henne med dit en dag slik at hun får hilse på dem. **Favorittmat? bortskjemt/kresen mht. mat?** Favoritten er hønsefor fra felleskjøpet, men hun liker godt brød også. Faktisk spiser hun tomat også! **Får lov å komme inn i huset av og til? Får sove i senga/sofa?** Nei, der er det strenge regler. Hun får ikke komme inn, og ikke være i sofa eller seng. **Favorittmusikk for høna(Pål sine høner?)** Bruker du å synge for høna? Nei, men det var en god ide! **Mye arbeid som følger med å ha kjæledyret? Vanskeligst? Største problem?** Ikke mye arbeid, men huset må rengjøres jevnlig, og hun må få mat hver dag. Det største problemet er å beskytte hønene fra løse hunder. **Hva er viktig å huske på hvis man planlegger å anskaffe seg et slikt dyr?** Hus med kasser hvor de kan legge egg. Mulighet til å gå ut(også en pubrunde nå og da).

Hvis høna fikk velge - hvor tror du hun ville reise på ferie? Kanskje til Andeby? **Hvis du kunne velge pånytt - ville du valgt samme type kjæledyr?** Ja! Vi skal skaffe flere høner veldig snart. Vi må bare finne noen som har riktig rase først. **Vil du anbefale samme kjæledyr til andre?** Hvis man ønsker å ha dyr ute er høner et veldig bra valg. **Tror du dyret ditt skjønner noe av det du sier/forstå mer enn vi tror?** Nei, jeg tror faktisk ikke hun skjønner noen verdens ting. Det er ikke for ingenting vi har uttrykket hønsehjerne ☺ **Skulle du ønske at det fantes et slags "omsorgssenter" eller hjemmehjelp for gamle høner?** Har ikke tenkt på noe av dette før, men det var veldig gode forslag som jeg synes de politiske partiene på øya bør vurdere å ta med i partiprogrammet sitt. **Har du inntrykk av at hønas mentale helse blir godt ivaretatt og prioritert i dagens samfunn.** Jeg synes veldig synd i burhøns som lever under trasige forhold, men bare noen få kvadratcm å bevege seg på. Jeg synes alle høner skulle ha muligheten til å bevege seg fritt ute og inne, det ville jeg lagd en forskrift på hvis jeg var helseminister. Frittgående høner har det nok bra, burhøns er det verre med. Også høner har krav på en verdig alderdom!!(kan kanskje bruke gamle helseheimen?)

Nabohøna på «date»

REALITY-TV

Hønhild og moskusendene

VÆRØY IDRETTSLAG «I VINDEN»

Foto ved Rita Adolfsen m/fl.

Redigert v/Erling Skarv Johansen

tekst: Rita Adolfsen

Rita: "For 6. året har Værøy idrettslag tatt turen til **Reipå på fotballcup**, en tur som er årets høydepunkt for både små og store. På disse turene har vi hatt med alle fotballgruppene. På denne turen i juni hadde vi med i alt 55 barn og 23 voksne. Barna var fra barnehagealder opp til 10. klasse. Denne turen starter fredag morgen og varer til søndag kveld.

Det er totalt 12 timer på ferja og 4 timer i bil for å komme til Reipå.

I år kunne ungdomslaget med stor stolthet ta med bronsepokalen hjem.

Etter å ha trent tre ganger i uka gjennom hele året valgte **Seniorlaget** å spille vennskapskamp mot Flakstad på Ramberg. Resultatet ble et tap på 9-5, men likevel et imponerende resultat med tanke på at dette laget ikke har spilt kamp tidligere.

Fra høsten starter de opp på et mer seriøst nivå ettersom Jens-Gunnar Bensvik og Tor-Kristian Fagertun tiltrer som trenere.

Med seg har de 4 av guttene i 9 og 10 klasse som er blitt flyttet opp fra ungdomslaget. Lørdag 6. Juli kommer Flakstad hit til øya, da er det klart for 11'er kamp på gressmatta vår i sentrum av øya."

LOFOTEN DELIKATESSER - MED TRO PÅ FREMTIDEN

Reportasje ved Erling Skarv Johansen

Vakkert beliggende i Røstnesvågen finner vi det nystartede Lofoten Delikatesser hvor Sten Tore Johansen og Mariann Benonisen satser på servering av lokal mat i kombinasjon med Pubdriften. Selveste Eivind Hellstrøm spiste her under Tv-opptakene og var veldig imponert over maten de laget. For tredje år på rad har de arrangert Fiskefestivalen/VM kveitefiske med stor suksess og mange aktiviteter både for store og små.

Hva slags produkter skal Lofoten delikatesser levere? Planen er å lage tradisjons produkter innen fisk og kjøtt. Levere god mat på bestilling til de som ønsker det. Det er viktig å gjøre kundene fornøyde, og vi strekker oss så langt vi klarer for å levere. **Hvor får dere råstoff fra?** Råstoffene prøver vi å hente her på øya, (kortreist mat er bra). Kundene blir veldig imponerte når de får høre "når, hvor og hvem som har fisket fisken. **Favorittmat?** **Hva liker du best å lage?** **Spiser selv?** Liker å lage gode fiskeretter, og mat med nye smaker, mat som blir laget fra bunnen av. Ikke gatekjøkkenmat! Det beste er når jeg reiser bort og kan spise på gode restauranter nye smaker og får god inspirasjon.

Største endringer som kundene vil merke i forhold til pubdriften? Noen har merket at vi satser litt mer på mat, og mer blir det nok, men jeg går ut fra at all utvikling er bra her ute. Det blir endringer, men pubdriften kommer til forsettet så lenge det er grunnlag til det. **Dagens bemanning - antatt antall årsverk?** Vi snakker vel ikke akkurat årsverk enda, men forhåpentlig vis så blir det på sikt, og faste ansettelser. Er veldig avhengig av de som jobber noen timer nå og da, så stor takk til dem.

Synes du at lokalbefolkningen er flink til å bruke dere? Noen, det har tatt seg litt opp, og vi håper at det vil bli bedre. Forventer ikke at alle kan eller skal bruke oss hele tiden, men det er viktig at tjenestene vi tilbyr blir brukt "for det er for sent å snyte seg når nesen er borte..." **Noen planer om nye produkter/tjenester?** Ja, men vi holder tett om det inntil videre. **Tilfredstillende lokaler?** Lokalet er ikke tilfredstillende enda, men vi jobber med saken. **Plan om utbygging i nærmeste fremtid?** Ja dette jobber vi også med... ting tar tid, og ting koster penger, så alt er ikke bare bare. **Noen forbilder innenfor kokekunsten?** Ja jeg har ei som er gourmet kokk, og der henter jeg en del inspirasjon.

Største utfordringen ved å drive her ute? Lite folk og lite turisme! **Noe spesielt du gleder deg til i sommer?** Gleder meg til å sette i gang med den nye menyen, og håper at kundene blir fornøyde. Det blir vel mest jobb, men det er ei fin årstid å jobbe på. **Hva er det viktigste for deg for å trives her ute?** Guttene mine og jobben min! Jeg elsker det jeg holder på med, men det er langt igjen til målet. Det er digg når jobben er hobbyen min. **Favorittstedet ditt på øya?** En hemmelig plass nede i Vågen. **Hva kan vi gjøre for å trekke flere turister hit?** Bedre fergeruter, større gjestfrihet. Mange som kommer hit og opplever at alt er stengt, ingen plass for å spise heller ikke for å sove. Det er trist! Jeg får hjertesorg når det kommer fremmede hit på en høst kveld og de ikke finner noen plass å sove, og må sove i bilen... Trasig!!!

HISTORIEN OM HUNDHOLMAN - del 1

Tekst: Rolf Eriksen og Gunnar Eriksen Foto og redigering: Erling Skarv Johansen

En av mine litt sære interesser er **øyer og holmer** - og på Værøy har nettopp Hundholman vært et område jeg hadde lyst til å se nærmere på og vite mere om. Jeg er så heldig at jeg fikk være med noen av eierne fra Nordland og Breivik ut på holmene nå i sommer for å lete måsegg og ta bilder. Det ble lite måsegg, men mange bilder. I ettertid har jeg fått lokalhistoriker og turentusiast Rolf Eriksen og «statsarkivar» Gunnar Eriksen til å skrive ned noe av historien. Disse har igjen snakket med andre på Nordland og ellers i landet som har kunnskaper om Hundholmans historie. Del 2 om Mikael Breivik samt Botanicforliset kommer senere.

Vi lar Gunnar Eriksen fortelle:» Hundholman består av **fire holmer og noen skjær**. Beliggenhet innafor /østafor Breivika. Hvor tidlig det ble satt opp rorbuer på Hundholman vites ikke sikkert, men kanskje siste del av 1800- tallet, (1870). Det sto minst **9 rorbuer**, kanskje 11. Det var ingen fastboende på holmene, de rodde bare vinterfiske der. Båtene var åttringer og havneforholdene var gode. Hvis vi regner 5 mann på hver båt må det ha vært til sammen ca 45. Alle buene sto på Storholmen på den nordlige delen . Det var også trandamperi på samme holme og murene kan ennå ses. Det ble fortalt av min far at de rodde torskelever fra Teisthammeren til damperiet. På vinterstid var det ikke havneforhold hverken i Breivika eller på Teisthammeren og Nordland. Muligens på nordsiden av Lamholmen. Det står ennå fortøyningsbolter på Storholmen og Sandskjæret.

Buene og trandamperiet var muligens eid av Sundsvold eller Ole Benjaminsen. Ole Benjaminsen kjøpte Røssnesvågen fiskevær. Pris: 4000 specidaler (forrige eier var Johan Nordal). Alle disse tre var fra Vega. Statens Havnevesen kjøpt ut **brønn** på stedet. Det var bra vann. Overbygd med pyramidelignende hus, sveiv og bømme. Når buene ble flyttet fra Storholmen vites ikke sikkert, men det var etter 1900-tallet, kanskje før 1910. To av buene sto hjemme hos oss. Den ene bua var lita, trolig bare til ett båtmannskap. De to buene sto i Breivika før 1910. Breivikfolket brukte å ta vare på og pusse opp åttringene til Vegaværingene etter vinterfisket.

Den tredje bua sto på Magnus Eriksens eiendom, sto fram til etter 1952 og gjenoppført ved Statsstøe ved Magnus - senere Albert Eriksens eiendom og brukt til redskap og lager frem til år 2000. Marius spilte opp til budans der på 1950-tallet. Den fjerde bua ble bygd inn i huset som Frithtjof Breivik bygde. Dette fortalte Ester Breivik meg. Årstall usikkert, kanskje etter 1920. Den femte bua bygde Hans Rønning fjøs av.

Hundholman var et **bra eggvær**. Det ble rekt(sanket) mest måsegg. Jeg var med tidlig og rekte egg. Jeg og Roald bar hvert vårt spann med vann. Måtte "sømme egg", se at de ikke var ongåt. Hvis den tykke enden fløt opp var det ikke brukende(var "ongåt ", altså at kyllingen var begynt å vokse).

Av 3 egg ble ett merket med kopiblyant(ett kryss) og lagt tilbake i reiret. Neste tur var det lagt 2 nye egg som vi da også tok. Vi gikk minst til sammen 5-6 turer. Tror det meste som vi fant var ca 120 stk. Disse ble delt mellom 4 familier. Ærfuglegg ble tatt lite av. De siste gangene noen få. Ikke så god smak. Stort sett alt ble funnet på Storholmen. 3-4 reir på Sandskjæret og det samme på Lyngholmen. 1-2 reir på Høgholmen,

Saueværene på storholmen

På våren ble saueværene sluppet på Storholmen. Det var 4 værer fra Breivika, men jeg kan huske at Ferdinand Eilertsen fikk ha 1 vær på beite. Det hendte kanskje et par ganger.

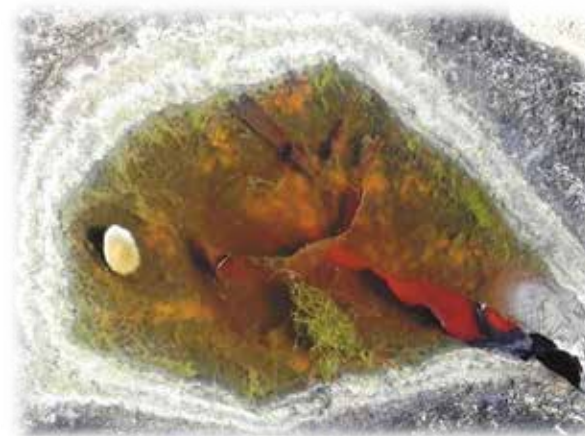
Stort sett klarte værene seg bra. Det var nok gress å beite på. Vann var det i noen små dammer (det var regnvann)så det ble ikke fraktet vann til holmen. Vannet i statsbrønnen var ikke brukelig de siste årene. Fullt av grønske i brønnen. Huset over brønnen var råttent og raste sammen. En vær hadde falt i brønnen og druknet. Det ble da satt opp gjerde rundt. Husker også at en var falt i en kløft og var død. Kløften ble etter det fylt med stein. Vi brukte å gå opp på "Nævan" for å kunne se ut på holmen. Derfra var det lett å se om alle var der, for de beita som regel på en slette på nordsiden.

Samling på høsten: Da måtte vi være mange mann med, for de var ikke så lett å få tak i. Vi jaga de vanligvis nord på holmen og greide å fange de der. En båt måtte ligge klar i støa, for det hendte at de kunne hoppe på sjøen. To mann måtte da ro ut og fange den. De ble veldig tunge i vannet med all ulla så de kunne drukne. Som vanlig så gikk det godt. Spennende turer for oss som var unger.

Statsbrønnen på Storholmen

FOTO 2013 AV ERLING SKARV JOHANSEN

Hurra for 17.mai!

Foto:Erling Skarv Johansen/Leif A.Olaussen

I likhet med fjoråret velsignet værgudene Værøy med et strålende 17.mai vær. Blå himmel og behagelig sommertemperatur satte en flott ramme rundt den tradisjonelle feiringen. Det ble som vanlig taler av avgangselevne og ordfører samt musikk av skolekorpsset som til tross for litt høy gjennomsnittsalder og sjeldne øvinger – stadig holder koken og underholder oss under sin fremdeles spreke Kjell Arntsen som har ledet både mannskor og skolekorps nesten siden «vikingetiden». Mannskoret bidro selvsagt med korsang av høy klasse sammen med toget rundt skole og omsorgssenter. Etter Gudstjeneste var det leker for de minste.

NATURENS VERDEN v/Erling Skarv Johansen

Bilder ved Dagfinn Arntsen og Leif Arne Olaussen

Dagfinn Arntsen fotograferte denne hvalen ute i Kvalnesskjæran og anslo den til å være rundt 10-12m lang. Kjentfolk mener dette var en knølhval. Navnet kommer av at hvalen har en liten ryggfinne som sitter på en klump (knøl). Knølhvalens overside er mørk med lange knudrete brystfinner. Når den dykker, løfter den ofte halen. På undersiden av halen har den et individspesifikt mønster som kan sammenlignes med et fingeravtrykk. På sommeren er knølhvalen særlig å finne i kantene vest av Bjørnøya. Så trekker den nordøstover i Barentshavet, der den i første rekke er knyttet til forekomstene av lodde. Antall knølhval i disse farvannene er om lag 1000 dyr. Kan bli opptil 15 meter og 30 tonn.

Derimot så kan det med sikkerhet fastslås at karen til v. - oteren - ble observert kl 0330 en søndags morgen i mai - trolig på tur hjem fra et "vel festlig lag". Han var noe ustø og ikke helt bekvem med tanke på hva som kunne vente ham hjemme... Men etter en pausen ved Sjyen gav han seg trøstig i vei og forhåpentligvis gikk det godt med fyren.

Vår eminente fotograf Leif Arne presenterer her noen av sine fuglebilder fra i sommer.

FOTOGLIMT FRA DE «GODE GAMLE DAGER» v/Erling Johansen

Petter Kristensen - bilde levert av Frank Håkon

Seifiske - ukjent fotoaraf

GAMLE FOTOMINNER FRA OMSORGSSENTERET

TEKST OG BILDER: JUDITH ADOLFSEN REDIGERT AV ERLING SKARV JOHANSEN

Grillkos på ferjekaia

Fredrik Endresen

Nelly Kristiansen og Ester Andreassen

Birgit Eliassen og Sigfrid Ystmark

Gerda, Ågot og Grethe

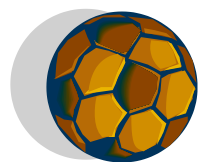

Prest Marie Mjåland og Ellen Kvalnes

Påskeaktiviteter - Gunnhild, Mette og Mona. Birgit Eliassen og Wenche Hansen

FOTBALLSKOLE PÅ VÆRØY

Bilder:Leif Arne Olaussen Tekst:Rita Adolfsen Redigering:Erling Johansen

Rita: "Fotballskolen ble nylig arrangert i regi av Nergård AS, TIL og Værøy I.L. Fotballskolen ble første gang arrangert 15-17. juni 2012. Nergård ønsker å gi noe til lokalbefolkningen der de har sine hjørnesteins-bedrifter, og gjennom et godt samarbeid med TIL har fotballskolen blitt til. I fjor var både TIL og Bodø Glimt representert med trenere og spillere. Da deltok nærmere 60 barn fra Værøy. Det ble en kjempe-suksess både for tilreisende og alle barna som deltok - og i år ble det påny fotballskole her ute.

Fra TIL kom trener og spillerutvikler Morten Pedersen, TIL spiller Vegard Lysvoll (kommer fra Henningsvær) og Gard Holme. Sistnevnte er spillerutvikler og trener i TIL og på NTG.

Fra Nergård var Elisabeth Berger m/familie tilstede.

Til stor glede valgte også Røst idrettslag å delta på denne helgen sammen med oss. Som det tydelig frem-går av bildene - var det full innsats og mye idrettsglede. I alt nærmere 80 barn og ungdom i aldersgruppen 5-16 år deltok på treningen. I tillegg var det kamper mellom Røst og Værøy i enkelte aldersgrupper. Det var på forhånd lagt ned mye arbeid i forberedelser og tilrettelegging, men det var verdt all strevet å se mange engasjerte barn og ungdom. Det ble selvsagt også satt av tid til det sosiale. Vi håper å få til et lignende arrangement også neste år og vil samtidig takke alle for innsatsen."

DUGNAD PÅ KUNSTGRESSBANEN

Kunstgressbanen er et vakkert skue på den lille øya vår. Det er blitt lagt ned mye jobb, men fremdeles gjenstår en god del for at kommunen skal få den ferdigstilt. Idrettslaget har i den anledning tatt initiativ til dugnad og fått med seg en gjeng med ivrige medhjelpere.

DUGNAD PÅ TURSTIEN

Etter flere henvendelser angående økende vekst av trær på turstien - tok Lisbeth Torstensen initiativ til en dugnad på turstien. Dugnaden gikk ut på å klippe bort greiner som var til hinder for ferdsel på turstien. Oppmøtet kunne vært bedre, men de som møtte opp gjorde en kjempejobb, både store og små.

SØPPELRYDDING

Værøy idrettslag med flere av medlemmene sammen med noen av foreldre og søsken gjorde øya klar til en søppelfri sommer.

I år ble det arrangert felles **St.hans feiring** i Nordlangshagen. Det ble en vellykket fellessamling.

Sommerkos på senteret

Senteret ute og spiser hos Lofoten Delikatesser

Besøk fra Rønvik skole

Judith vil rette en stor takk til ungdomsrådet som bidro med gave til 17.mai arr. på omsorgssenteret. Hun sier det var en veldig trivelig sammenkomst hvor også kulturprisen ble delt ut - samt sang/underholdning ved Hans Arne. Hun vil benytte anledningen til å gratulere Arild Jensen med kulturprisen og samtidig ønske alle på Værøy en trivelig sommer fra de som jobber og bor på omsorgssenteret.

Treet til karibollen

Karibollen er en avdeling av Værøy kommunale barnehage. Dette treet går vi til mange ganger i løpet av året. Vi følger med på hvordan treet forandrer seg gjennom årstidene, og har mange spennende huler i området rundt som vi liker å leke i ☺ Som dere ser pleier vi å pynte treet vårt.

Nå har vi sommerpyntet det med fine smykker vi har laget selv ☺ vi blir veldig glad hvis alle hjelper oss å passe på at det ikke kastes søppel på den fine plassen vår.

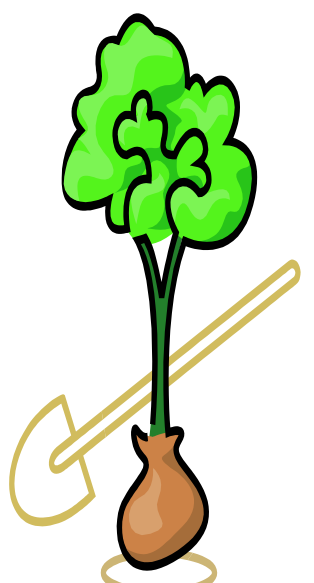
God sommer fra alle små og store på Karibollen!

Russen i barnehagen får utlevert luer og diplom

Høstens 1. klasse får utlevert skolesekkene sine

REDAKTØRENS TVILSOMME SIDE - SOMMER 2013

Redaktør Erling Skarv Johansen Tlf. 7542608 - 48199927

Epost: erling.skarv.johansen@varoy.kommune.no

VÆRØYVÆRINGEN - ARKEOLOGISK SENSASJON

Arkeologer fra Fylkeskommunen har nylig under **utgraving** av vikingeboplasser i Marka mellom garasjen og kval-kanonen til Jarle Andreassen - kommet over rester av den opprinnelige Værøyværingen som har skapt sjokk-bølger over hele verden. Tidligere har man antatt at det moderne menneske opprinnelig stammer fra sentral Afrika hvor de etter hvert tok til vett og flyttet nordover for å fiske skrei og få seg mølje. Funnene på Værøy har nå snudd opp ned på alle kjente teorier om menneskets utvikling.

Mens man tidligere antok at menneskearten opprinnelig kom krypende opp fra havet - sannsynligvis en mutant med vannskrekk og sjøsyke som var lei av maneter, krokodiller og dyphavsreker - er nå den foreløpige og revolusjonerende teori at mennesket har utviklet seg som et sidesprang fra selveste urhunden - den etter hvert så berømte **lundehunden** fra Måstad helt tilbake fra tiden før både gassferjer, fiber, smørrasjonering, tarmskylling, hieroglyfer, kommunestyremøter, plasma-TV, pyramider, altiboks og leverpostei på boks.

Imidlertid har tidens tann bidratt til at enkelte av rasens opprinnelige fortrinn - så som utpreget **bevegelighet** - såkalt hyperfleksibilitet - nok er noe svekket med årene. Det eneste er kanskje ryggraden som etter hvert er blitt mer bøyelig iflg. lokale anonyme kilder. Dagens oppegående etterkommere kjennes lettere igjen på sin tendens til å benytte seg av motorisert kjøretøy - og ikke bare på lengre strekninger som til sin egen postkasse. Som kjent har lundehunden som den eneste hunderase i verden en **ekstra tå**. Forskere har etter intensive DNA-studier kunne konstatere at **ørene** er et kapittel for seg selv.

Som hos lundehunden kan ørene legges helt ned og lukkes igjen. Denne egenskapen hos Værøyværingen kommer særlig til uttrykk når noen utenforstående ymter frampå om at det hadde vært fint med en dugnad. Mens når det kommer frem intime detaljer om en ulykksalig nabo så åpner ørene seg i vifteform og filtrerer automatisk bort all bakgrunnsstøy. Dette fenomenet kan man spesielt iaktta hvis man stikker innom kafeen en tilfeldig ettermiddag hvor informasjonskanalene er åpne i alle himmelretninger uten parabol.

Lundehunden er også kjent for sine **slitesterke labber** - og Værøyværingen har etter mange års naturlig evolusjon og slitasje ved gjentatte ganger å gå ut og inn av bilen - utviklet fotsåler som tåler det aller meste. Sågar har forskere funnet et eget veldokumentert tilfelle at en tilårskommen innfødt **barføtt** har gått fra kjøkkenet til badet(riktignok varmekabler på golvet underveis) - uansett har nok dette vært en kraftprøve at de sjeldne og ligger nok litt tilbake i tid.

Man har også fra forskerhold mistanke om et spesielt gen hos oss som motvirker **fotsvette** og **urinsyregikt** og et større legemiddelfirma har allerede startet en forsøksserie med en ny type medikament med det velklingende navn "tåfiskus måstad turbo". Det ryktes at Joker-butikken på en ikke navngitt naboøy har kjøpt opp hele prøvepartiet.

Som alle andre raser forekommer det til tider litt **innblanding** som kan resultere i de merkeligste avarter. Også for Værøyværingen har man mistanke om utidig innblanding av en Røstværing - riktignok helt tilbake til vikingetiden da øyboere ofte dro rundt og herjet i halvfylla - forresten ikke helt ulik oppførselen til enkelte på sydenferie i dag. Man mistenker at en utilregnelig Røstværing i et ubevoktet øyeblikk kan ha sneket seg med en båt fra Røst til Værøy og etter mye strev har befruktet en uskyldig ubevoktetjomfru her ute i løpet av en mørk vinternatt. Denne genmodifiserte sidegreinen har foreløpig fått arbeidstittelen homo **Quirinis Umulius**.

Urmennesket? -
Arkeologisk funn på
Værøy

Om det beror på et eget kromosom hos oss at en typisk og ektefødd Værøyværing støtt og stadig ringer til **kommuneadministrasjonen** for å klage på alt fra ukorrekt flaggheising, dårlig vanntrykk, ugunstig vindretning, utidige lavtrykk, tette kloakker, kommunale avgifter, røykskader, hull i asfalten, lang ferjekø og grøftegraving - er ennå noe usikkert. Det kan også være miljøbetinget.

Hulemaleriene funnet på Punn Sanden er også med å styrke teorien om at her stod sivilisasjonens vugge. Her kan man tydelig se figurer med hentesveis som har mange likhetstrekk med dagens Værøyværing selv om tegningene er noe uklare - noe onde tunger kanskje vil påstod at dagens øyboer også er i perioder. At de første menneskene valgte seg Punn Sanden er jo ikke så rart - vakrere badestrand kan man knapt tenke seg. Funn i hulen har avdekket et **varierte kosthold** basert på sandskrubb, blåskjell og kneippbrød med enkelte innslag av fuglekjøtt og joikakaker og spredte rester av noe som ligner på middag fra Fjordlands. **Badetemperaturen** var for øvrig trolig noe høyere på den tiden. Trangen til badestrand gir seg i dag utslag i charterturer til fjerne himmelstrøk og utidig og vedvarende dusjing som belaster det kommunale vannverket. Den mye omtalte og lite tilgjengelige hulen inneholder også naturlig nok rester av bål - trolig har urmennesket her ute i likhet med dagens lokalbefolkning - en utpreget trang til å se noe brenne. Dette gir seg utslag i at man nesten hver kveld fremdeles kan se **flerfoldige bål** flamme opp rundt på øya til glede for enkelte og kanskje sjenanse for andre som synes det klarer seg med en St.Hans kveld i året.

Vi i Værøyposten avventer nærmere detaljer fra forskerhold og ser ikke bort fra at dagens Værøyværingen får **vernestatus** og kommer på Unescos Verdensarvliste. Kanskje kan man i forbindelse med neste turistsesong ta en ekstra arveavgift fra tilreisende som kan gå til en **minnepark for urmennesket** fra øya. Det er også på tale med DNA analyser av alle fastboende som vil kunne få et ekthets-sertifikat som **urbefolkning** med visse særrettigheter og privilegier - f.eks. gratis sydenferie, solkrem og fyringsolje til halv pris, gavekort på Bohus, 30% rabatt på vaksiner og vinterdekk samt kostnadsfri levering av restavfall.

Det vil også være naturlig at det opprettes en egen fiskerisone for ekte Værøyværing som innbefatter hele Røsthavet og deler av Barentshavet 300 mil fra Måstadhalvøya. Det vil heller ikke være urealistisk med å innføre **visumplikt** for tilreisende. En vil jo helst bevare vårt autentiske arvemateriale ubesudlet og unngå utidig etnisk forurensing.

IRAJ MED NYE FLOTTE MALERI

Redigert av Erling Skarv Johansen

Vår lokale kunstmaler Iraj Nouri har jobbet intensivt hele vinteren og vår med bilder som skal være med på en større utstilling på galleri i Bodø til høsten. De fleste med motiv fra Værøy. Noen av bildene vil bli vist under på salgsutstilling under Værøydagene på Idrettshuset 14-18. juli.

Iraj tar også imot bestillinger på maleri hvis man har et spesielt motiv man vil ha laget maleri av. På Facebook vil man kunne se flere av hans bilder.

